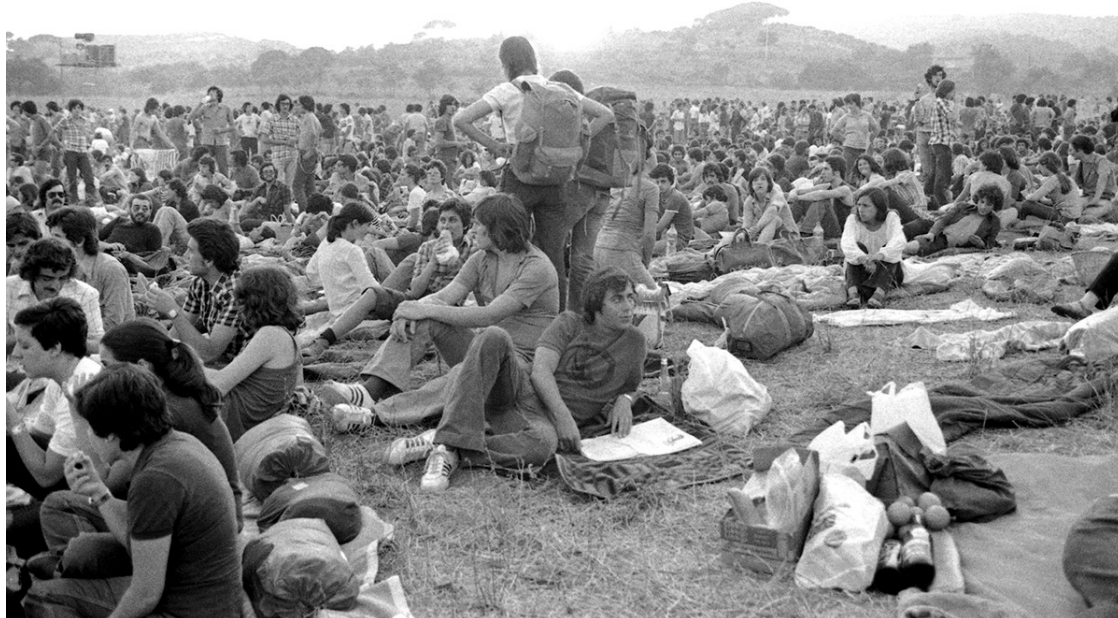


?50 anys a flor de pell, Sis Hores de Cançó

Enguany es compleix mig segle de la primera edició del Sis Hores de Cançó al Canet | Entre 1971 i 1978, es van programar més de 70 recitals de Lluís Llach, Maria del Mar Bonet, Ovidi Montllor, Joan Isaac, Marina Rossell o Pi de la Serra, entre altres



El públic al Pla d'en Sala a les Sis Hores de l'any 1977 | Francesc Fàbregas

Fa 50 anys de la primera edició de les mítiques Sis Hores de Cançó a Canet, el festival musical més important celebrat mai a Catalunya, que del 1971 al 1978 va programar més de 70 recitals d'una trentena de cantants de la Nova Cançó, als quals van anar 200.000 espectadors. Hi van passar de **Lluís Llach** a **Pere Tapias**; de **Maria del Mar Bonet** a **Joan Isaac**; de **Raimon** a **Marina Rossell**. Els músics el recorden com un festival musical i polític, mentre que el trincaire Josep Maria Mainat creu que va ser un "espai de lluita". Enderrock va publicar per a l'ocasió una versió actualitzada del llibre *Canet, 36 hores de cançó i llibertat* (Edinform, 1977), escrit pel fundador del festival i periodista Joan Ramon Mainat.

Del 1971 al 1978 es van celebrar vuit edicions de les Sis Hores de Cançó a Canet, el festival de més transcendència als Països Catalans pel seu contingut i significat tant artístic com reivindicatiu. El certamen es va convertir en un espai de llibertat i de protesta amb la participació de les veus d'**Ovidi Montllor** -que va actuar-hi tots els anys-, **Pere Tapias** -el més ovacionat pel públic-, **La Trinca**, **Lluís Llach**, **Raimon**, **Ramon Muntaner**, **Pi de la Serra**, **Toti Soler**, **Marina Rossell**, **Maria del Mar Bonet** i **Pau Riba**, entre d'altres. L'arribada de la democràcia va matar les Sis Hores i el nou ajuntament democràtic de la població en va certificar la defunció el 1981 en no

autoritzar-ne una nova edició.

Les Sis Hores van ser fundades per l'agrupament escolta de Canet i van ser dirigides inicialment pel periodista Joan Ramon Mainat. Les darreres cites del festival -les tres últimes del 1975 al 1978, en paral·lel al Canet Rock- van ser organitzades per Pebrots Enterprises, l'empresa promotora de **La Trinca**.

LA PREHISTÒRIA

Canet de Mar ja havia estat un espai màgic i acollidor per a la Nova Cançó anys abans de la celebració de les Sis Hores. Tot plegat va començar a redós del grup de Pioners de l'agrupament escolta de Canet, i la primera cita va ser el 26 de juliol de 1969 amb la presència de **Lluís Llach**, **Ovidi Montllor** i **Pi de la Serra**. Aquest va ser el precedent d'un seguit de recitals que van portar fins a la vila maresmenca **Maria del Mar Bonet**, **Miquel Cors**, **Raimon** o **Pau Riba**, a més del debut de **La Trinca** al seu poble. Tot plegat va fer que el grup de Pioners adquirís una certa experiència en l'organització de concerts i en el tracte amb els músics i sobretot amb l'administració i la censura.

1971

L'èxit dels recitals organitzats a Canet i la inspiració en els festivals de l'illa de Wight (1968-1970) i Woodstock (1969) van animar els Pioners de Canet a muntar un festival de llarga durada que finalment va tenir lloc el 18 de setembre de 1971 en un espai conegut com l'Amfiteatre del Maresme, cedit per un empresari turístic, Josep Rovira. La primera actuació va ser d'**Una de Barrets** (**Llorenç Torres**, **Els Penques**, **Toni Llovet**, **Araceli Banyuls** i **Josep Bisbal**) i va ocupar la primera part del programa. Després va arribar el moment de **Teresa Rebull**, **Ovidi Montllor**, **Joan Baptista Humet**, **Falsterbo 3**, **Enric Barbat** i **Maria del Mar Bonet**. Tot i l'absència dels cantants més consagrats del moment -**Raimon**, **Llach** i **Pi de la Serra**- el cartell va resultar molt atractiu i es va considerar que era el més complet que fins aquell moment havia tingut lloc amb artistes de la Nova Cançó. El públic va respondre, amb 1.800 persones vingudes d'arreu de Catalunya. Jordi García-Soler va signar una crònica al *Diario de Barcelona* titulada "Sis hores de Cançó a Canet". Sense saber-ho, acabava de batejar les futures edicions del festival.



Ovidi Montllor, Miquel Àngel Pascual i Pi de la Serra al Sis Hores (1976) Foto: Francesc Fàbregas

1972

La intensa activitat organitzativa d'esdeveniments musicals del grup de Pioners no es va limitar a l'organització de les Sis Hores. Entre la celebració de la primera i la segona edició, els escoltes van organitzar concerts de **Pau Riba i Toti Soler**, **Lluís Llach i Pi de la Serra**. Diem 'organitzar' perquè en el cas de **Llach** no es va poder arribar a celebrar, en no obtenir-se el permís del Govern Civil de Barcelona, i es va haver d'ajornar fins a l'any següent. L'èxit de les primeres Sis Hores va afavorir un canvi d'emplaçament al Camp Municipal d'Esports, un espai amb molt més aforament. Així les coses es va arribar a la nit del 9 de setembre. Els encarregats d'obrir el recital van ser un grup jove, **Hamster**. Posteriorment van anar pujant a l'escenari **Isidor**, **Enric Barbat**, **Dolors Laffitte**, **Pere Tapias**, **Maria del Mar Bonet**, **Miquel Cors**, **Toti Soler** i **Ovidi Montllor**, que va cloure la vetllada. Els organitzadors van parlar de 2.500 assistents, xifra notablement superior a l'assolida només un any abans.

1973

L'any 1973 es va produir un canvi substancial a les Sis Hores pel que fa a la data de celebració. Es va abandonar definitivament el mes de setembre i es van passar a celebrar a ple estiu. Aquell any la cita va ser el 7 de juliol. L'èxit i la repercussió mediàtica de les dues primeres edicions es va fer evident quan es van concentrar més de 5.000 persones al Camp de Futbol per seguir els recitals d'**Arrels** i **Pau Riba amb Toti Soler** a la primera part; **Ovidi Montllor i Pi de la Serra** a la segona, i **Pere Tapias i La Trinca** a la tercera. L'actuació de **Riba** va dinamitar la durada prevista del recital, ja que va actuar gairebé una hora més del temps previst. Malgrat això, la tercera edició de les Sis Hores de Cançó van ser un nou èxit i van fer avinent que el certamen ja era tot un referent en el panorama de la Cançó a Catalunya, alhora que van evidenciar que encara hi havia molt marge per al creixement. Aquest fet, però, també va alertar l'administració, gens favorable a la celebració de les Sis Hores i que a partir d'aquell moment va posar més entrebancs als organitzadors.



Públic al Pla d'en Sala Foto: Francesc Fàbregas

1974

Les Sis Hores farien el gran salt en la quarta edició. El Govern Civil va començar a posar traves perquè el festival no se celebrés i va denegar la capacitat de formular la sol·licitud del permís a l'agrupament escolta adduint que no tenien cobertura legal per organitzar-lo. L'oportunitat de seguir amb les Sis Hores va arribar de la mà de **La Trinca**, que feia poc havia muntat la productora Pebrots. El festival va tenir lloc el 31 d'agost, amb **Toti Soler** i **Joan Isaac** obrint el foc. Després d'una llarga espera motivada per la detenció i posterior alliberament d'un activista que repartia octavilles va ser el torn de **Dolors Laffitte**, **Pere Tapias** i **Ovidi Montllor**. Finalment, **Pi de la Serra** i **Lluís Llach** van posar el punt final amb una actuació conjunta: **Llach** acompanyava al piano **Pi de la Serra**, i aquest a la guitarra el de Verges. Aquell any 15.000 persones van presenciar els concerts. Les Sis Hores, doncs, continuaven creixent i fins i tot el Camp de Futbol començava a quedar petit per a l'esdeveniment. L'edició del 1974 va significar també un creixement qualitatiu pel que fa a la politització del festival.

1975

El 12 de juliol de 1975 faltaven poc més de quatre mesos per la mort del general Franco, tot i que evidentment ningú no ho sabia. Això no obstant, a l'ambient ja es respiraven aires de canvi i llibertat, i els terrenys del Pla d'en Sala -el nou emplaçament on es desplaçaria el festival- van ser testimonis d'un dels exemples més evidents. L'organització va ser més complexa que mai perquè s'havia d'habilitar un espai que no tenia ni llum ni aigua ni serveis de cap tipus. Finalment **Falsterbo 3**, **Marina Rossell**, **Teresa Rebull**, **Dolors Laffitte**, **Uc**, **Pere Tapias**, **La Trinca**, **Maria del Mar Bonet**, **Ovidi Montllor**, **Rafael Subirachs** i **Pi de la Serra** van actuar

davant 30.000 persones. Algunes interpretacions -com la mítica cançó "Catalunya, comtat gran" de **Subirachs**- van ser enregistrades per al film *La Nova Cançó*, de Francesc Bellmunt. A més, l'empresa organitzadora, Pebrots Enterprises, va pensar que la fórmula de les Sis Hores de Cançó era exportable a altres poblacions i va preparar també un format equivalent a Figueres, Bellpuig i Reus. Tot i que es van fer cartells i publicitat d'aquests festivals, a l'hora de la veritat tots tres van ser prohibits pels respectius governs civils. Al mateix temps, els promotors també van decidir aprofitar la infraestructura instal·lada al Pla d'en Sala per celebrar el primer Canet Rock.



Rafael Subirachs al Sis Hores (1975) Foto: Francesc Fàbregas

1976

L'edició del 24 de juliol de 1976 va trencar tots els esquemes i rècords d'assistència amb 60.000 persones. Un cop mort el cabdill, la lluita per la democràcia i la recuperació nacional de Catalunya havia pres el carrer. Mentre se celebraven les Sis Hores, arreu del país milers d'homes i dones caminaven cívicament amb la Marxa de la Llibertat. Malgrat els intents de la ultradreta d'atemorir la població i iniciar una regressió cap a la dictadura, els anhels de la gent del país anaven en direcció oposada. Expliquem tot això perquè el Canet Cançó 1976 va ser el més polititzat de la història. Encara no eren legals els partits polítics però al Pla d'en Sala ja es van fer evidents fulls volants i material divers de tota mena de partits i sindicats: des de les diferents famílies socialistes i comunistes fins a CDC, ERC o la CNT. El cartell es va fer a partir d'un dibuix de Cesc, i no es va obtenir el permís definitiu fins a 72 hores abans d'iniciar els concerts. Aquell any hi va haver de tot: trampes burocràtiques, una ?sospitosa' apagada de la llum amb sabotatge, lluita política, multa de dos milions de pessetes per haver permès crits de sedició entre el públic i, també, naturalment, música a càrrec de **Coses, Al Tall, Uc, Ramon Muntaner, Pere Tapias, Maria del Mar Bonet, La Trinca, Pi de la Serra, Ovidi Montllor i Raimon**.



Maria del Mar Bonet al Sis Hores (1976) Foto: Francesc Fàbregas

1977

Les setenes Sis Hores de Cançó de Canet van tenir lloc el 16 de juliol de 1977, és a dir, un mes i un dia després de la celebració de les eleccions constituents del 15 de juny d'aquell any. A l'escenari del Pla d'en Sala hi van pujar **Lluís Miquel i Els 4Z**, **Celdoni Fonoll**, **Marina Rossell**, **Ovidi Montllor**, **Pere Tapias**, **Maria del Mar Bonet**, **Lluís Llach**, **Coses**, **Ramon Muntaner**, **Pi de la Serra** i **Els Pavesos**. Els seus noms i les seves caricatures signades per Bach -amb l'excepció de **Lluís Miquel i Els 4Z**- també van protagonitzar el cartell de promoció del festival. Les circumstàncies polítiques havien començat a canviar i les Sis Hores del 77 no van tenir un component rebel i reivindicatiu tan marcat com el de les seves predecessores. Per si fos poc, ben aviat es va posar a ploure. **Bonet** va dedicar "La presó de Lleida" als presos polítics i **Lluís Llach** va cantar-hi "Campanades a morts". Amb tot, l'organització va afirmar que almenys 60.000 persones havien vist alguna de les actuacions, un nombre força més alt que les 8.000 o 9.000 que dues setmanes més tard es reunirien de nou al mateix indret per seguir el Canet Rock.



Ovidi Montllor al Sis Hores Foto: Francesc Fàbregas

1978

Va ser la darrera edició de les Sis Hores, tot i que en van perdre el nom i van ser promocionades i conegudes simplement com a Canet 78. L'aposta dels organitzadors volia anar una mica més enllà dels recitals al Pla d'en Sala i va començar el divendres amb la inauguració d'una exposició de material de les edicions anteriors i una revetlla amb el grup **Dekaros**. Com havien fet l'any anterior, **Comediants** va animar els assistents i els va encaminar amb una cercavila al Pla d'en Sala, on novament va tenir lloc el festival. Les primeres actuacions van tenir lloc a la tarda sota el paraigua del festival de les Noves Veus, en què van intervenir **Vol**, **Kim Torras**, **Jaume Escala**, **Manuel Peiró**, **Albert Montoliu**, **Toni Morlà**, **Joan Borràs**, **Ramon Sauló**, **Ernest Rosselló** i **Òscar Mas**. Ja a la nit va començar el festival pròpiament dit amb **Maria del Mar Bonet**, **Ramon Muntaner**, **La Trinca**, **Pi de la Serra**, **Al Tall**, **Ovidi Montllor**, **Marina Rossell**, **Coses**, **Pere Tapias**, **Joan Isaac** i **Els Pavesos**. Cap de les 50.000 persones que segons els organitzadors van assistir-hi no eren conscients que era l'últim Canet i que les Sis Hores ja no es tornarien a fer mai més.



Pi de la Serra i Josep Maria Mainat al Sis Hores (1976) Foto: Francesc Fàbregas

ELS NOUS INTENTS

Les Sis Hores no van morir sense resistència. L'edició del 1979 es va començar a preparar i fins i tot van sortir diversos noms. Alguns, com **Sisa** o **Joan Manuel Serrat**, no hi havien cantat mai. Al final, però, la idea no va acabar de fructificar i Pebrots la va desestimar. Tampoc no va ser possible recuperar-les l'any 1981, quan es va intentar fer de nou un gran festival per commemorar el desè aniversari del primer Canet Cançó. Fins i tot hi havia data: el 18 de juliol. En aquest darrer cas, no es van obtenir els permisos municipals de l'Ajuntament governat per Antoni Cruañas, de Convergència i Unió.



Marina Rossell al Sis Hores (1977) Foto: Francesc Fàbregas

CANET EN EL RECORD

Pi de la Serra va ser un dels cantants que van pujar fins a sis cops a l'escenari del festival. Quan li preguntem pel seu record més intens explica que una vegada -no en revela l'any però va ser el 1976- va trobar una forta presència policial en arribar al Pla d'en Sala. "Portaven aquells grans focus que servien per buscar avions. En un moment del concert se'n va anar la llum. Van trobar un transformador amb un curtcircuit i lligat amb unes cadenes. Casualment llavors la policia va engegar els focus. És evident que ho havien provocat ells, però la gent es va contenir molt." El periodista Enric Frigola va ser el presentador d'aquella edició: "L'apagada va durar molta estona i no sabíem ben bé què fer perquè ni tan sols podíem adreçar-nos al públic. La gent es va comportar de manera exemplar, i pel que fa a les causes de l'apagada, va ser un sabotatge i no es descarta que el fes la mateixa Guardia Civil. Jordi García-Soler també ho recorda però prefereix explicitar l'admiració per Joan Ramon Mainat, a qui considera "el cervell, el cor, els braços i les cames" del festival. El periodista diu que Mainat va revolucionar el món dels festivals, des de les cavalcades de Reis fins als programes de televisió. **Marina Rossell** guarda un record molt especial de l'edició del 1975: "Era el primer any que hi actuava. Tot just començava a cantar, encara treballava d'infermera i no havia gravat cap disc. Em va impressionar brutalment. Va ser una lliçó de vida. Hi vaig conèixer **Maria del Mar Bonet**. Em va tractar molt bé i em va regalar un penjoll". Aquella edició va quedar fixada en l'imaginari col·lectiu per la interpretació de "Catalunya, comtat gran" a càrrec de **Rafael Subirachs**: "Com que jo era un cantant minoritari, la censura no em molestava gaire. Vaig cantar aquella cançó i ningú no em va dir res, ni abans ni després. Tenia la sensació que no havia anat gaire bé, però anys més tard, quan vaig sentir la gravació, em va semblar que havia tingut un gran valor".

Article adaptat del reportatge publicat el juliol de 2018, al número 278 d'Enderrock